

ગોમટગિરિ

- આવાગમન : રૈલ્વે સ્ટેશન : ઈન્દોર - ૧૫ કિ.મી.
બસ સ્ટેશન : ગંગવાલ બસ સ્ટેશન - ૧૦ કિ.મી.
- નજીકનું મુખ્ય શહેર : ઈન્દોર - ૧૦ કિ.મી.
- નજીકના તીર્થક્ષેત્રો : બનેડિયાળ - ઉત્ત ૫૫ કિ.મી., સિદ્ધવરકૂટ - ૮૦ કિ.મી.,
મકસી પાર્થનાથ - ૮૦ કિ.મી., પુષ્પગિરિ - ૮૦ કિ.મી.

ઈન્દોર શહેરથી લગભગ ૧૦ કિ.મી. દૂર એરપોર્ટથી આગળ જતાં આ નવું તીર્થધામ આશરે ૧૨ વર્ષ પહેલા થયું છે. આ તીર્થધામને ગોમટગિરિ કહે છે. ગોમટગિરિ નાનકડી ટેકરી ઉપર છે. છેક ઉપર સુધી રીક્ષા, ગાડી કે બસ જઈ શકે તેવો પાકો રસ્તો કરાવેલ છે. અહીં યાત્રીઓને રહેવા માટે ધર્મશાળા નવી જ બનાવી છે. લગભગ ત્રણ બસના યાત્રિકો રહી શકે તેવી સંપૂર્ણ સગવડતાવાળી ધર્મશાળા અહીં સંકુલમાં જ છે.

ગોમટગિરિના મંદિરોની પ્રતિષ્ઠા વીર સંવત ૨૫૧૨ અને વિકભ સંવત ૨૦૪૨ ફાગણ સુદ-ઉના રોજ થયેલી છે. અહીં ફરતી ચારે તરફ ચોવીસ તીર્થકર ભગવાનના પ્રતિમાળ જુદા-જુદા ચોવીસ રૂમોમાં પદ્માસન મુદ્રામાં બિરાજમાન કરેલા છે. આવા બાર તીર્થકરોની દેરીઓ પૂરી થયા પછી વચ્ચે ચોકમાં શ્રી બાહુબલીજી ભગવાનની સફેદ આરસની ૨૧ ફીટ ઊંચી ખડ્ગાસન સૌભ્ય-વીતરાગી-ભાવવાહી મૂર્તિ છે. ત્યાર પછી બીજી બાજુ બાકીના બાર તીર્થકર ભગવાનની બાદ દેરીઓના રૂમ આવે છે. તે સિવાય સામેની લોખીમાં ૧૨-૧૨ મુનિઓના ચરણક્રમણ છે. જેના નામ દરેક દેરી ઉપર લખેલા છે, જે નીચે મુજબ છે.

(૧) નેમીયન્દ્ર સિદ્ધાન્ત ચક્વર્તી	(૨) આચાર્ય વિદ્યાનંદજી
(૩) જિનસેનાચાર્ય	(૪) વીરસેન આચાર્ય
(૫) આચાર્ય અકલંકદેવ	(૬) દેવનંદી-પૂજ્યપાદ આચાર્ય
(૭) આચાર્ય સમન્તભદ્ર	(૮) ગૃદ્ધ-પિચ્છાચાર્ય (કુંદુનંદદેવ)
(૯) આચાર્ય ભૂતબલી	(૧૦) પુષ્પદંતજી
(૧૧) શુત કેવળી ભદ્રબાહુજી	(૧૨) શ્રી ગૌતમ ગણધર દેવ

બીજી તરફ બીજા બાર મુનિઓના ચરણક્રમણ છે. તેના નામ નીચે મુજબ છે :-

(૧) આચાર્ય અજીતસમાગરજી	(૨) આચાર્ય સમન્તભદ્ર
(૩) આચાર્ય દેશભુપણજી	(૪) આચાર્ય શાનસાગરજી

(૫) ધર્મસાગરજી	(૬) નેમીસાગરજી
(૭) ધર્મસાગરજી	(૮) મહાવીરકીર્તિજી
(૯) કુન્થુસાગરજી	(૧૦) વીરસાગરજી
(૧૧) સૂર્યસાગરજી	(૧૨) શાંતિસાગરજી

આ સિવાય આચાર્ય શ્રી શાંતિસાગરજીનું શ્યામ આરસનું પડ્ઘાસન મોટું સ્ટેચ્યુ બિરાજમાન કરેલ છે તથા તેમની બાજુમાં આચાર્ય શ્રી કુન્દકુન્દદેવનું પડ્ઘાસન શ્યામ આરસનું સ્ટેચ્યુ બિરાજમાન કરેલ છે. સ્ટેચ્યુની નીચે નીચે મુજબનું વર્ણન લખેલું છે.

મુનિ દીક્ષા - ૧૧મા વર્ષ

સમાધિ - ૮૬મા વર્ષ

જન્મકાળ - સંવત ૪૮

જન્મસ્થળ - કુન્દ-કુન્દપુર

ગુરુ - ભદ્રભાડુ દ્વિતીય

સમાધિ સ્થળ - પોન્નુરહીલ તાલુકો વન્દેવાસ

તેમના બનાવેલા ૮૪ પાણુડ હાલ ઉપલબ્ધ છે.

આ અમૂલ્ય મનુષ્યભવમાં સિદ્ધસમાન આત્માની આરાધના કરવા જેવી છે. આ અનિત્ય શરીર ધારણ કર્યું છે તેનો ત્યાગ થવાનો જ છે. આ આત્માની આરાધના પૂર્વક દેહ છૂટે તે મનુષ્યભવની સફળતા છે. આ આત્મતત્ત્વના સંસ્કાર આ ભવમાં ખૂબ ગાઢા થાય તેવો પ્રયત્ન કરવો.

○ ○ ○ ○ ○

ભૂતકાળનેભૂતીને તારા વર્તમાનને સંભાળ તો તારું ભવિષ્ય મંગળ જ છે. શરીરની ગમે તેવી વ્યાધિ કે ઉપાધિમાં પણ ચૈતન્ય આનંદને રોકવા કોઈ સમર્થ નથી.(૧૮) જ્ઞાનીના જીવનના દરેક પ્રસંગો જ્ઞાન-વૈરાગ્યથી ભરપૂર હોય છે. જ્ઞાનીની વૈરાગ્ય મસ્તી સદા જીવનને જગૃતિમય રાખે છે. જ્ઞાનીઓ જે કહે તે સમ્યક અને હિતરૂપ જ કહે છે. જ્ઞાનીઓને શરીરની પીડામાં પણ પોતાનો જ્ઞાયકસ્વભાવ જ વેદાય છે.